

Poczta Polska S.A.

Instrukcja rachunkowości
regulacyjnej
na rok 2022

Spis treści

1	Słownik definicji i skrótów	4
2	Uwarunkowania prawne	7
3	Ogólne zasady sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej	8
3.1	Procedura sporządzania sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej	8
3.2	Odpowiedzialność za sporządzenie sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej	10
4	Ogólne zasady przypisywania kosztów i przychodów	11
5	Ogólny opis systemu rachunkowości	12
5.1	Księgi rachunkowe Poczty Polskiej	12
5.1.1	Ogólne zasady ewidencji i rozliczania kosztów	14
5.2	Opis metodyki kalkulacji kosztów według rachunku kosztów działań (ABC) na potrzeby regulacyjne	16
5.2.1	Opis obiektów w modelu ABC	16
5.2.2	Schemat logiczny przepływu kosztów w modelu ABC	22
6	Sposób przypisania przychodów	25
6.1	Sposób przypisania przychodów do poszczególnych usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej	25
6.1.1	Usługi pocztowe rejestrowane ofrankowane przez klienta	25
6.1.2	Usługi pocztowe opłacone znaczkiem rejestrowane oraz nierejestrowane	26
6.1.3	Usługi pocztowe rejestrowane wartościowe opłacone gotówką	26
6.1.4	Usługi pocztowe rejestrowane ofrankowane frankownicą własną Poczty Polskiej	26
6.1.5	Pozostała działalność gospodarcza	26
7	Przypisanie średniorocznego kapitału zaangażowanego	27
7.1	Sposób przypisania kosztu średniorocznego kapitału zaangażowanego	27

8	Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej	31
8.1	Sprawozdania z wyniku kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych	31
8.2	Sprawozdanie z wyników działalności	31
8.3	Sprawozdanie z przepływów transferów wewnętrznych	45
8.3.1	Sposób określania wartości transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi fazami realizacji usługi pocztowej a usługami pocztowymi	45
8.4	Porównanie zbiorczego sprawozdania z rachunkiem zysków i strat	49

1 Słownik definicji i skrótów

ABC – ang. *Activity Based Costing*, czyli rachunek kosztów działań

Atrybut – dodatkowa cecha nadawana obiektom kosztowym w narzędziu

BIC – Biuro Inicjatyw Cyfrowych

BO PCM - Atrybuty umożliwiające tworzenie alternatywnych hierarchii do raportowania

BKGK – Biuro Kontrolingu Grupy Kapitałowej

PI – Pion Infrastruktury

PIT – Pion Informatyki i Telekomunikacji

POL – Pion Operacji Logistycznych

POL-CL – Pion Operacji Logistycznych – Centrum Logistyki

POL-WER – Pion Operacji Logistycznych – Węzły Ekspedycyjno-Rozdzielcze

COF – Centrum Obsługi Finansowej

CPP – Centrala Poczty Polskiej (jedna z jednostek organizacyjnych Poczty Polskiej)

CR – Centrum Rachunkowości

CS – Centrum Szkoleniowe

PPO – Pion Poczta Polska Ochrona

PKL – Pion Kapitału Ludzkiego

Działania modelowe – działania utworzone dla potrzeb technicznych alokacji w modelu. Działania te nie występują w ankietach. W nazwie działania oznaczane literą **M**.

Działania ogólne – działania, dla których niemożliwe jest ustalenie bezpośredniego związku z usługami oraz niepełniące funkcji wspierającej dla innych działań lub zasobów. Koszty tych działań rozliczane są narzutem na wszystkie usługi świadczone w Poczcie Polskiej. W modelu ABC występują dwa typy działań ogólnych: alokowane narzutem na wszystkie usługi Poczty Polskiej (oznaczane literą **O** w nazwie działania) oraz alokowane narzutem na wszystkie usługi jednostki organizacyjnej, w której dane działanie jest wykonywane (działania ogólne-specyficzne oznaczane literą **S** w nazwie działania).

Działania podstawowe – działania związane bezpośrednio z procesem świadczenia usług. Koszt działań podstawowych rozliczany jest na konkretne usługi, których dotyczy. W nazwie działania oznaczane literą **P**.

Działania rzeczywiste – wszelkie działania, które wykonywane są przez pracowników Poczty Polskiej i które zawarte są w ankietach, mające za zadanie rozłożenie czasu pracy na działania. W ramach działań rzeczywistych mogą występować działania podstawowe, działania wspierające, działania ogólne. W nazwie działania oznaczane literą **R**.

Działania wspierające – działania, które pełnią funkcję wspomagającą względem innych działań bądź zasobów (np. obsługa informatyczna). Koszty działań wspierających alokowane są na wspierane działania lub zasoby złożone. W nazwie działania oznaczane literą **W**.

Działanie – czynność lub zespół czynności wykonywanych w ramach organizacji, w trakcie których zużywane są zasoby. Działania służą realizacji usług bądź wspierania innych działań. Działania wyodrębniane są na podstawie analizy procesów i służą do przesłania kosztu pomiędzy zasobami a świadczonymi usługami.

Faza – określona część (etap) procesu technologicznego składająca się z przyporządkowanych działań/operacji.

JO – Jednostka Organizacyjna

JO-N – JO odpowiedzialna za zaplanowanie, nadzór nad realizacją i monitorowanie przychodów/kosztów/zatrudnienia w skali Poczty Polskiej, w tym dla poszczególnych JO.

JOPP – Jednostki Organizacyjne Poczty Polskiej

Matryca – tabela przypisań wraz z wartością nośników alokacji. W modelu ABC wyróżniono 4 typy matryc (w zależności od obiektu źródłowego, z którego alokowany jest koszt):

- M2 – alokacje kosztów rodzajowych (KR) na Zasoby lub działania.
- M3 – alokacje ZZ na inne Zasoby lub działania.
- M4 – alokacje działań wspierających na Zasoby lub na inne działania.
- M5 – alokacje działań podstawowych na usługi.

MPK - miejsce powstawania kosztów, tj. jednostkę organizacyjną, na rzecz której realizowane są operacje gospodarcze, np. zakup materiałów, usług, towarów (jednostkę, która powoduje powstanie kosztu), z wyłączeniem kosztów świadczeń (zrealizowanych usług/zleceń) wytworzonych na wewnętrzne potrzeby innych jednostek organizacyjnych Poczty Polskiej w ramach:

- a) działalności transportowej,
- b) działalności koncesjonowanej,
- c) działalności pomocniczej, bytowej.

Koszty, o których mowa w lit. a), b) i c) w kosztach według rodzaju stanowią MPK jednostek prowadzących tę działalność. Koszty, o których mowa w lit. a) i b), rozliczane są zarządczo na JO korzystające z tych usług/działalności (MPK tych jednostek) i ujmowane w budżetach tych jednostek.

MRUM – Moduł Rozliczania Umów (jedno ze źródeł badań rozkładów).

Nośniki kosztów rodzajowych - stanowią podstawę przypisania kosztów rodzajowych do zasobów i działań.

Operacja – zamknięty ciąg czynności technologicznych służących realizacji określonej usługi lub kilku usług. W Bazie Operacji operacje są agregowane w działania. Każda operacja ma przyporządkowany normatyw.

PABC - badania przeprowadzane w Poczcie Polskiej mające na celu określenie czasochłonności poszczególnych operacji wykonywanych w POL WER, PS, w odniesieniu do poszczególnych usług, których dana operacja dotyczy. Wyniki PABC stanowią istotne źródło danych modelu ABC.

Plan rzeczowo-finansowy Poczty Polskiej S.A. - dokument przyjęty Uchwałą Zarządu Poczty Polskiej.

PS – Pion Sprzedaży

System okienkowy – System okienkowy przeznaczony jest do automatycznej rejestracji operacji, których miejscem wykonywania jest urząd pocztowy (zarówno w okienku, jak i na zapleczu urzędu).

RC - jednostka/komórka organizacyjna (lub grupa) stanowiąca jednostkę organizacyjną w modelu ABC; dla poszczególnych RC określone są koszty, zasoby, działania, które podlegają alokacji w ramach danego RC, a w zakresie części działań – występuje realokacja pomiędzy RC. W Dokumentacji używane są zamiennie terminy: RC lub JOPP.

RS – Regiony Sieci

SKO - komórka organizacyjna Centrali Poczty Polskiej.

SKO-N - SKO odpowiedzialna za planowanie, nadzór nad realizacją i monitorowanie w skali Poczty Polskiej – planu sprzedaży/zmian w sieci placówek pocztowych/inwestycyjnego/kosztów.

Strategia - strategia Poczty Polskiej, tj. zatwierdzone i obowiązujące dokumenty o charakterze strategicznym.

ŚT – środki trwałe

UP – Urząd Pocztowy

Usługi KEP – Usługi kurierskie, ekspresowe i paczkowe

WACC – ang. Weighted Average Cost of Capital – średni ważony koszt kapitału

WER - Węzły ekspedycyjno-rozdzielcze (część Pionu Operacji Logistycznych)

WNiP – wartości niematerialne i prawne

Zasób (ZZ) - obiekt będący częścią modelu ABC, odnoszący się do zasobów biorących udział w realizacji działań. Dany Zasób gromadzi w sobie koszty z jednego lub więcej kont kosztów rodzajowych. Dodatkowo ZZ zbierać może koszty innych ZZ oraz działań.

2 Uwarunkowania prawne

Poczta Polska S.A. (dalej „Poczta Polska”, „Spółka” lub „PP”), jako operator wyznaczony, jest w roku 2022 obowiązana do:

- 1) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2020 r. poz.1041 , z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Prawo pocztowe”;
- 2) opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE) projektu instrukcji rachunkowości regulacyjnej zawierającej opis przyjętego przez nią sposobu przypisania przychodów i kosztów oraz projektu opisu kalkulacji kosztów zawierającego sposób wyliczenia kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych z uwzględnieniem celów określonych w art. 97 ust. 2 i 4 ustawy Prawo pocztowe i wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 maja 2013 roku w sprawie prowadzenia przez operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług powszechnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 542), zwanego dalej „rozporządzeniem”.

Rozporządzenie określa m.in.:

- 1) sposób przypisania przychodów i kosztów operatora wyznaczonego do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, także do czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych;
- 2) zakres i termin przekazywania Prezesowi UKE rocznego sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując, że dane zawarte w sprawozdaniu są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), zawierającego w szczególności wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych.

Dla celów regulacyjnych w zakresie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów poszczególne usługi powszechne rozumiane są jako usługi powszechne w układzie cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym obowiązującego w roku, za który sporządzane jest sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, tj. według kategorii usług, z uwzględnieniem ich formatów/gabarytów oraz przedziałów wagowych, a w przypadku usług świadczonych w obrocie zagranicznym także stref.

3 Ogólne zasady sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej

Poczta Polska sporządza sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej w oparciu o następujące zasady:

1. Zasada przyczynowości – przypisanie przychodów i kosztów operatora wyznaczonego do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także do czynności przyjmowania, sortowania, przemieszczania i doręczania przesyłek pocztowych dokonywane jest zgodnie z przyczyną powstawania przychodów i kosztów w ramach poszczególnych usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także poszczególnych faz realizacji usług pocztowych.
2. Zasada obiektywności i niedyskryminacji – przypisanie przychodów i kosztów powinno być realizowane w oparciu o obiektywne dowody nie powodując uznaniowego wykazywania korzyści lub strat, dzięki czemu sporządzanie sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej odbywa się przy zachowaniu warunków niedyskryminujących żadnego z operatorów alternatywnych.
3. Zasada stałości i porównywalności – stosowana metodologia powinna być stała w kolejnych latach. W przypadku istotnych zmian zasad rachunkowości regulacyjnej, szczegółowych metod przypisania przychodów i kosztów lub polityki księgowej, mających znaczny wpływ na raportowane informacje, sprawozdania za rok poprzedzający w części, której dotyczy zmiany metodologii, są odpowiednio korygowane i przedstawiane Prezesowi UKE w celu zapewnienia porównywalności.
4. Zasada przejrzystości i spójności – używane metody sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej powinny być przejrzyste i spójne z metodami i zasadami stosowanymi w innych kalkulacjach sporządzanych dla celów regulacyjnych oraz z metodami i zasadami sporządzania sprawozdań finansowych.
5. Zasada materialności ujęcia – dopuszcza się stosowanie określonych uproszczeń w wycenie, ujmowaniu i przyporządkowaniu składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów, jeżeli nie zniekształca to istotnie obrazu wyrażanego w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

3.1 Procedura sporządzania sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej

Celem procedury jest określenie działań i odpowiedzialności w procesie sporządzania sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej w Poczcie Polskiej

Warunkiem realizacji procedury jest:

- Zbadane przez biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe Poczty Polskiej za rok poprzedzający rok obrotowy, za który jest sporządzane sprawozdanie;
- Zbadane przez biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe Poczty Polskiej za rok obrotowy, za który jest sporządzane sprawozdanie;

- Zatwierdzony przez Zarząd Spółki plan kosztów/przychodów/wolumenów usług na rok następujący po roku obrotowym, za który jest sporządzane sprawozdanie;
- Skalkulowane w Modelu ABC koszty świadczenia usług w roku następującym po roku obrotowym, za który jest sporządzane sprawozdanie;
- Określenie przez Prezesa UKE, w drodze decyzji, dla operatora wyznaczonego wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału.

Roczne sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządzane są przez Biuro Kontrolingu Grupy Kapitałowej w Centrali Poczty Polskiej.

Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządza się zgodnie z art. 97 ustawy Prawo pocztowe, przepisami rozporządzenia oraz zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej na dany rok obrotowy.

Roczne sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządza się dla poszczególnych usług powszechnych oraz usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej.

Do usług powszechnych zalicza się świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym w ramach obowiązku, o którym mowa w art. 46 ustawy Prawo pocztowe, usługi pocztowe obejmujące:

1. przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie:
 - a. przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, o wadze do 2000 g i liczonych z tolerancją 2 mm wymiarach:
 - maksymalnych 900 mm, stanowiących sumę długości, szerokości i wysokości, przy czym największy wymiar nie może przekroczyć 600 mm, a w przypadku przesyłki listowej w formie rulonu – 1040 mm, stanowiących sumę długości i podwójnej średnicy, przy czym największy wymiar nie może przekroczyć 900 mm
 - minimalnych 170 mm w przypadku przesyłki listowej w formie rulonu, stanowiących sumę długości i podwójnej średnicy, przy czym największy wymiar nie może być mniejszy niż 100 mm
 - minimalnych strony adresowej 90x140 mm
 - b. przesyłek dla ociemniałych;
 - c. paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością, o masie do 10.000 g i wymiarach, z których największy nie przekracza 1.500 mm, a suma długości i największego obwodu mierzonego w innym kierunku niż długość nie przekracza 3.000 mm;
2. sortowanie, przemieszczanie i doręczanie nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych o masie do 20.000 g i wymiarach, o których mowa w pkt 1 lit. c.

Usług pocztowych, o których mowa powyżej, świadczonych dla nadawców masowych nie zalicza się do usług powszechnych.

Dodatkowo, mając na uwadze art. 4 oraz art. 3 pkt 7 ustawy Prawo pocztowe, do usług powszechnych zalicza się również paczki pocztowe w obrocie zagranicznym w przedziale od 10.000 g do 20.000 g oraz „worki M” (zgodnie z art. 12 Światowej Konwencji Pocztovej).

Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządzane są m.in. w oparciu o:

- Raporty generowane z Modelu ABC:
 - a. R4 – Koszty jednostkowe usług,
 - b. R5 – Rentowność,
 - c. R16 – Koszty usług według działań i faz,
 - d. R17 – Koszty usług według rodzaju.
- Raporty ze Sprawozdania Finansowego Poczty Polskiej m.in.:
 - a. Rachunek Zysków i Strat,
 - b. Bilans,
 - c. Nota - Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług (struktura rzeczowa),
 - d. Nota - Przychody netto ze sprzedaży materiałów i towarów (struktura rzeczowa),
 - e. Nota - Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów.

3.2 Odpowiedzialność za sporządzenie sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej

Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie sporządzenia rocznego sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej określonych ustawą Prawo pocztowe oraz rozporządzeniem ponoszą członkowie Zarządu Poczty Polskiej również w wypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości regulacyjnej zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą.

4 Ogólne zasady przypisywania kosztów i przychodów

Zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia przychody i koszty:

- 1) Związane wyłącznie z jedną usługą, grupą usług albo pozostałą działalnością gospodarczą przypisuje się bezpośrednio do tej usługi, grupy usług albo pozostałej działalności gospodarczej na podstawie zapisów księgowych.
- 2) Związane z kilkoma usługami, kilkoma fazami realizacji usług pocztowych lub pozostałą działalnością gospodarczą przypisuje się pośrednio do każdej z tych usług, faz realizacji usług pocztowych lub pozostałej działalności gospodarczej w następujący sposób:
 - a) jeżeli jest to możliwe, przychody i koszty związane z kilkoma usługami, kilkoma fazami realizacji usług pocztowych i pozostałą działalnością gospodarczą przypisuje się na podstawie analizy wartości czynników powodujących powstanie przychodów i kosztów w ramach określonej usługi, fazy realizacji usługi pocztowej oraz pozostałej działalności gospodarczej;
 - b) jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości czynników, o których mowa w lit. a, przychody i koszty związane z kilkoma usługami, kilkoma fazami realizacji usług pocztowych i pozostałą działalnością gospodarczą przypisuje się poprzez ustalenie ich związku przyczynowego z tymi przychodami i kosztami, które mogą zostać przypisane w sposób bezpośredni, o którym mowa w pkt 1, albo w sposób pośredni, o którym mowa w lit. a;
 - c) jeżeli niemożliwe jest zastosowanie sposobów przypisania, o których mowa w lit. a i b, pozostałe przychody i koszty związane z kilkoma usługami, kilkoma fazami realizacji usług pocztowych lub pozostałą działalnością gospodarczą przypisuje się na podstawie ogólnego wskaźnika obliczonego jako stosunek kosztów bezpośrednich i pośrednich przypisanych do danej usługi, fazy realizacji usług pocztowych lub pozostałej działalności gospodarczej do łącznych kosztów bezpośrednich i pośrednich przypisanych do wszystkich usług, faz realizacji usług pocztowych lub pozostałej działalności gospodarczej.

Zgodnie z § 3 ust. 5 rozporządzenia przychody i koszty o których mowa w pkt. 2 lit. c, powinny być wyraźnie zidentyfikowane przez operatora wyznaczonego w sprawozdaniu z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej. Zestawienie przychodów i kosztów o których mowa w § 3 ust. 5 rozporządzenia zostanie przedstawione w formie noty.

Zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia w przypadku, gdy poziom przychodów i kosztów, o których mowa w pkt. 2 lit. c, przekroczy 10% łącznej wartości przychodów i kosztów przypisanych do danej usługi lub pozostałej działalności gospodarczej, operator wyznaczony dołącza do wyników kalkulacji kosztów szczegółowe wyjaśnienie powodów przekroczenia tego poziomu.

5 Ogólny opis systemu rachunkowości

5.1 Księgi rachunkowe Poczty Polskiej

Księgi rachunkowe są prowadzone przez Spółkę przy wykorzystaniu zasobów będących w jej dyspozycji (lokalowych, sprzętowych, ludzkich).

Miejscem prowadzenia księgi głównej Spółki jest siedziba Spółki.

Księga główna Spółki prowadzona jest przez Centrum Rachunkowości. Miejscami wprowadzania danych do księgi głównej są lokalizacje komórek organizacyjnych Centrum Rachunkowości, które zgodnie z regulaminem organizacyjnym dokonują ewidencji księgowej.

Miejscem prowadzenia ksiąg pomocniczych są siedziby JOPP/SKO/Pionów. Miejscami wprowadzania danych do poszczególnych ksiąg pomocniczych są lokalizacje tych komórek organizacyjnych poszczególnych JOPP/SKO/Pionów, które zgodnie z regulaminami organizacyjnymi oraz innymi wewnętrznymi aktami prawnymi wprowadzają zdarzenia gospodarcze do odpowiednich ksiąg pomocniczych.

Dowody źródłowe przechowywane są w miejscach ich wprowadzania, o ile odrębne akty prawne nie stanowią inaczej.

Zapisy w księgach rachunkowych mogą nastąpić za pośrednictwem urządzeń łączności lub magnetycznych nośników danych. Podczas rejestracji operacji gospodarczej uzyskują one trwale czytelną postać odpowiadającą treści dowodu księgowego, a ich identyfikacja umożliwia stwierdzenie źródła pochodzenia każdego zapisu. Zapisy przenoszone między zbiorami danych muszą być również identyfikowalne, aby móc stwierdzić źródło pochodzenia zapisów w zbiorach, w których dokonano zapisów pierwotnie, a program komputerowy zapewnia sprawdzenie poprawności i kompletności zapisów.

Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- a. dziennik - zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym oraz umożliwia uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Zapisy księgowe posiadają automatycznie nadany numer pozycji, pod którą zostały wprowadzone do dziennika, a także dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu,
- b. księga główna - konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu,
- c. zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych,
- d. księgi pomocnicze - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzone są w ujęciu systematycznym co do zasady jako wyodrębnione zbiory danych (ksiąg, kartotek) prowadzonych przy zastosowaniu systemów komputerowych, uzgodnione z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,
- e. księgi pomocnicze są prowadzone przez:

1. Biuro Kontrolingu Grupy Kapitałowej w zakresie:
 - rozliczania kosztów z działalności zgodnie z Metodą ABC,
2. Biuro Filatelistyki w zakresie:
 - ewidencji towarów w magazynach,
3. Biuro Marketingu w zakresie:
 - ewidencji materiałów w magazynach,
4. Centrum Obsługi Finansowej w zakresie:
 - ewidencji operacji sprzedaży,
 - ewidencji rozliczeń z zagranicznymi operatorami pocztowymi,
5. Centrum Rachunkowości w zakresie:
 - ewidencji delegacji krajowych,
 - ewidencji inwestycji w nieruchomości,
 - ewidencji inwestycji w prawa,
 - ewidencji niskocennych składników rzeczowych,
 - ewidencji operacji krajowymi środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych,
 - ewidencji operacji zagranicznymi środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych,
 - ewidencji operacji zakupu,
 - ewidencji operacji sprzedaży;
 - ewidencji rozrachunków z dostawcami (w tym w ujęciu waluty rozliczeniowej),
 - ewidencji rozrachunków z odbiorcami (w tym w ujęciu waluty rozliczeniowej),
 - ewidencji ŚT,
 - ewidencji WNIP,
6. Pion Infrastruktury w zakresie:
 - ewidencji maszyn i urządzeń wchodzących w skład ŚT w budowie znajdujących się w magazynach,
 - ewidencji operacji gotówkowych krajowymi środkami pieniężnymi w kasach prowadzonych w ośrodkach wypoczynkowych,
 - ewidencji operacji sprzedaży,
 - ewidencji operacji zakupu,
 - ewidencji towarów w magazynach,
 - ewidencji materiałów w magazynach
 - ewidencji wyrobów gotowych w magazynach,
7. Pion Kapitału Ludzkiego w zakresie:
 - ewidencji wynagrodzeń (imienną ewidencję wynagrodzeń pracowników zapewniającą uzyskanie informacji z całego okresu zatrudnienia),
8. Pion Operacji Logistycznych w zakresie:
 - ewidencji materiałów i towarów w magazynach prowadzonych w punktach pocztowych,
 - ewidencji materiałów w magazynach (paliwa, materiały eksploatacyjne, części zamienne do samochodów),
 - ewidencji operacji krajowymi środkami pieniężnymi w kasach prowadzonych w punktach pocztowych,
 - ewidencji operacji krajowymi środkami pieniężnymi w kasach prowadzonych na stacjach obsługi i stacjach kontroli pojazdów,
 - ewidencji operacji sprzedaży,
 - ewidencji operacji sprzedaży dokonywanej w punktach pocztowych,

- ewidencji towarów w magazynach (sprzedawanych na stacjach obsługi),
9. Pion Poczta Polska Ochrona w zakresie:
 - ewidencji operacji sprzedaży,
 - ewidencji operacji krajowymi środkami pieniężnymi w kasach prowadzonych w Sekcjach – Centrach Obsługi Gotówkowej,
 - ewidencji operacji zagranicznymi środkami pieniężnymi w kasach prowadzonych w Sekcjach – Centrach Obsługi Gotówkowej,
 - ewidencji towarów w magazynach,
 - operacji gotówkowych,
 - rejestrów nadmiarów kasowych prowadzonych w Sekcjach – Centrach Obsługi Gotówkowej,
 - rejestrów zasiłków kasowych prowadzonych w Sekcjach – Centrach Obsługi Gotówkowej,
 10. Pion Sprzedaży w zakresie:
 - ewidencji materiałów i towarów w magazynach prowadzonych w placówkach pocztowych,
 - ewidencji materiałów i towarów w magazynie,
 - ewidencji materiałów w magazynach,
 - ewidencji operacji sprzedaży,
 - ewidencji operacji w kasach krajowych środków pieniężnych prowadzonych w placówkach pocztowych,
 - ewidencji operacji zagranicznymi środkami pieniężnymi w kantorach prowadzonych w placówkach pocztowych,
 - ewidencji towarów w magazynach,
 11. Wszystkie JOPP/SKO/Piony realizujące zadania inwestycyjne - w zakresie środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych w trakcie realizacji,
 12. Wszystkie JOPP/SKO/Piony wystawiające usterki rachunkowe – zgodnie z IOD w zakresie:- ewidencji usterek rachunkowych.

Księga główna Poczty Polskiej prowadzona jest w Centrum Rachunkowości. Księga główna Spółki prowadzona jest za pomocą systemu komputerowego, natomiast księgi pomocnicze prowadzone są głównie za pomocą systemów komputerowych lub ręcznie.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych Poczty Polskiej wykorzystywany jest informatyczny system klasy ERP firmy Microsoft pod nazwą własną Dynamics AX.

5.1.1 Ogólne zasady ewidencji i rozliczania kosztów

Celem poniesienia kosztu jest osiągnięcie w bieżącym lub przyszłym okresie korzyści ekonomicznych.

W celu efektywnego zarządzania organizacją niezbędne jest prezentowanie kosztów w różnorodnych przekrojach zwanych obiektami kosztowymi. Obiektami kosztowymi mogą być usługi, produkty, klienci, kanały dystrybucji itp. Dane kosztowe w odniesieniu

do poszczególnych obiektów kosztowych dostępne są zazwyczaj dopiero po ich rozliczeniu, gdyż ewidencja w systemie finansowo-księgowym nie pozwala na ich bezpośrednie przypisanie. W celu rozliczenia kosztów na obiekty kosztowe wykorzystuje się rachunek kosztów. Jedną z najbardziej dokładnych metodyk rachunku kosztów jest rachunek kosztów działań (ang. Activity Based Costing, ABC).

Pozyskiwanie informacji o kosztach obiektów odbywa się poprzez:

- gromadzenie danych o elementach (czynnikach) związanych z realizowanymi procesami – już wykorzystywanych w jednostce gospodarczej (koszty rzeczywiste) lub planowanych do wykorzystania (koszty planowane);
- przyporządkowanie ich do obiektów, stanowiących przedmiot zainteresowania użytkowników informacji;
- odzwierciedlenie powiązań między poszczególnymi obiektami kosztów;
- bezpośrednie i pośrednie powiązanie kosztów z obiektem.

Istotną kwestią przy przyporządkowywaniu (odnoszeniu kosztów) wykorzystywanych zasobów jest relacja między zasobem a obiektem:

- jeżeli występuje bezpośrednia przyczynowo-skutkowa relacja między wykorzystanym zasobem lub innym obiektem źródłowym a docelowym obiektem kosztów, to można mówić o bezpośrednim przyporządkowaniu (odniesieniu) kosztów do obiektu;
- jeżeli występuje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wykorzystanym zasobem lub innym obiektem źródłowym a więcej niż jednym obiektem docelowym, występuje konieczność zastosowania klucza rozliczeniowego (nośnika) umożliwiającego powiązanie kosztów z obiektami, czyli występuje pośrednie przyporządkowanie (odniesienie) kosztów do obiektów.

Klucze rozliczeniowe (nośniki) kosztów to parametry pozwalające przypisać koszty zasobów lub innych źródłowych obiektów kosztowych do docelowych obiektów kosztowych.

Koszty bezpośrednie i pośrednie działalności podstawowej, w tym także koszty handlowe i ogólnozakładowe za wyjątkiem kosztów działalności produkcyjnej, ujmowane są z dokumentów źródłowych na jedno zbiorcze konto zespołu 5, tj. konto 500 „Koszty działalności podstawowej”.

Koszty działalności produkcyjnej ujmowane są z dokumentów źródłowych na następujących kontach zespołu 5:

1. 531 – koszty działalności produkcyjnej,
2. 532 – koszty pośrednie działalności produkcyjnej.

Zarachowanie kosztów w ciężar kont 500 następuje z użyciem MPK poszczególnych JOPP/SKO/Pionów lub ich komórek organizacyjnych (zgodnie z obowiązującym „Wykazem miejsc powstawania przychodów/kosztów”).

Jednocześnie z bieżącą ewidencją kosztów ujmowanych z księgowych dokumentów źródłowych w systemie finansowo - księgowym na kontach 500 JOPP/SKO/Piony, zgodnie z odrębnymi uregulowaniami wewnętrznymi, dostarczają szczegółowych informacji dotyczących zużywanych zasobów i realizowanych działań w celu zasilenia danymi Modelu ABC. Dane z Modelu ABC umożliwiają wyliczenie, w plikach Excel, kosztów (w tym kosztów jednostkowych)

poszczególnych usług powszechnych. Oprócz danych kosztowych z modelu ABC (w przekroju: faz, działań, kosztów według rodzaju), do wyliczeń tych wykorzystywane są dane statystyczne w zakresie wolumenów oraz przeciętnych mas przesyłek w podziale na poszczególne usługi powszechnie.

5.2 Opis metodyki kalkulacji kosztów według rachunku kosztów działań (ABC) na potrzeby regulacyjne

5.2.1 Opis obiektów w modelu ABC

5.2.1.1 Typy obiektów w modelu ABC

W modelu ABC koszty z poziomu kont kosztów rodzajowych alokowane są, poprzez zasoby na działania, a następnie koszty działań alokowane są do poszczególnych usług i działalności świadczonych/wykonywanych przez Poczte Polską.

W uzasadnionych przypadkach koszty rodzajowe są alokowane wprost na działania, z pominięciem zasobów.

W związku z tym, obiektami składającymi się na strukturę modelu są:

- koszty rodzajowe (i inne koszty);
- zasoby;
- działania;
- usługi.

Do alokacji kosztów na każdym etapie ich przepływu przez model stosuje się nośniki, czyli:

- nośniki kosztów rodzajowych;
- nośniki zasobów;
- nośniki działań.

Finalnie wszystkie koszty zostają przypisane do poszczególnych usług świadczonych przez Poczte Polską.

Jednym z głównych założeń koncepcji ABC jest pełna alokacja wszystkich kosztów, które zasilają model, w związku z czym koszty na wejściu do modelu są równe kosztom na wyjściu z modelu (usługi zawierają w sobie wszystkie koszty zasilające model).

5.2.1.2 Baza kosztowa

Pierwszą grupą obiektów w przepływie logicznym kosztów w modelu ABC są obiekty kosztów rodzajowych i innych kosztów uwzględnionych w modelu, czyli:

- konta zespołu „4” - konta kosztów rodzajowych, obiekty mają postać 4XX-YYY,

– obejmują koszty rodzajowe zaksięgowane w korespondencji z kontem zespołu „5” oraz przyporządkowane do nich i zaksięgowane w korespondencji z kontem zespołu „5” rozliczenia międzyokresowe kosztów;

Dodatkowo, w związku z wyodrębnianiem z kosztów nieodliczonego VAT dotyczącego usług zwolnionych, wybrane konta rodzajowe są podzielone na 2 podobiekty:

- a. 4XX-YYYN – obiekt, na którym wykazywana jest wartość kosztów rodzajowych pomniejszona o zaliczoną w koszty wartość nieodliczonego VAT dotyczącego usług zwolnionych;
 - b. 4XX-YYYYV - obiekt, na którym wykazywana jest zaliczona w koszty wartość nieodliczonego VAT dotyczącego usług zwolnionych;
- konta zespołu „6” – konta kosztów rozliczanych w czasie (RMK); obiekty mają postać 64X-4XX-YYY,
 - konto 721-100 – koszt wyrobów w POL CL,
 - konta 733 – w modelu oznaczające wartość zakupu sprzedanych towarów i materiałów; obiekty mają postać 733-YYY;
 - konta 791 – konta wytworzenia świadczeń na własne potrzeby (obiekty mają postać 791-YYY);
 - obiekty kosztowe dotyczące kosztu zaangażowanego kapitału.

5.2.1.3 *Zasoby*

Kolejną grupą obiektów w przepływie logicznym kosztów w modelu ABC są zasoby (oznaczane skrótem ZZ). Dany zasób gromadzi w sobie koszty z jednego lub kilku kont kosztów rodzajowych, część zasobów zasilana jest również kosztami z innych zasobów bądź działań. Zasoby są zużywane podczas wykonywania określonych działań i do nich alokowany jest ich koszt. Koszt części zasobów, zanim trafi na działania, może być alokowany do innych zasobów. Zasoby w Poczcie Polskiej podzielone są na kilka grup:

- ZZ Pracownicy (obiekty postaci 30XX);
- ZZ Budynki – zawierająca budowle, budynki i pomieszczenia (obiekty w postaci 17XX oraz 18XX);
- ZZ Maszyny i urządzenia (obiekty w postaci 1311, 14XX, 15XX oraz 16XX);
- ZZ Materiały (obiekty w postaci 40XX);
- ZZ IT – sprzęt i oprogramowanie (obiekty w postaci 10XX oraz 12XX).

5.2.1.4 *Działania*

Działania to obiekty w modelu ABC odnoszące się do czynności lub zespołu czynności wykonywanych w ramach organizacji, w trakcie których zużywane są zasoby. Działania służą

realizacji usług bądź wspieraniu innych działań. Działania wyodrębniane są na podstawie analizy procesów i służą do przesłania kosztu pomiędzy zasobami a świadczonymi przez Poczta Polska usługami.

Działania w modelu ABC są zdefiniowane odrębnie dla każdego RC i opisują procesy występujące w jednostkach/komórkach organizacyjnych składających się na poszczególne RC.

Kody działań w modelu mają ogólną postać XXXYYY_AB_C (np. UPR004_PR_E).

Człon „XXX” określa rodzaj działania, np. ADM oznacza działania administracyjne i inne nie związane bezpośrednio z procesami świadczenia usług, TRA działania transportowe, UPR działania realizowane w Urzędzie Pocztowym i Punkcie Pocztowym, REJ działanie realizowane w rejonie doręczeń.

Człon „YYY” to liczba porządkowa poszczególnych rodzajów działań (przykładowo dla rodzaju UPR kolejne numery 001, 002, 003 itd.).

„A” to człon określający na jaki typ obiektów i w jaki sposób alokowane jest dane działanie. W tej klasyfikacji wyróżnia się następujące typy działań:

- Działania podstawowe (oznaczane literą P) – związane bezpośrednio z procesem świadczenia usług. Koszt tych działań rozliczany jest nośnikami działań na konkretne usługi, których dotyczą.
- Działania wspierające (oznaczane literą W) – działania, które pełnią funkcję wspomagającą względem innych działań bądź też zasobów. Koszty tych działań alokowane są na wspierane działania lub zasoby.
- Działania ogólne – działania, dla których niemożliwe jest ustalenie bezpośredniego związku z usługami oraz nie pełnią funkcji wspierającej dla innych działań lub zasobów. Koszty tych działań rozliczane są narzutom dotychczas zaalokowanych kosztów:
 - na wszystkie usługi świadczone w Poczcie Polskiej (działania ogólne oznaczane literą O);
 - na usługi danej JOPP, w której występuje działanie (działanie ogólne-specyficzne oznaczane literą S).

„B” to człon określający funkcję działania w modelu, według tej klasyfikacji wyróżnia się dwa typy działań:

- Działania rzeczywiste (oznaczane literą R) – wszelkie działania, które wykonywane są przez pracowników Poczty Polskiej (badane za pomocą PABC lub ankiet, opisanych szczegółowo w dalszej części dokumentacji).
- Działania modelowe (oznaczane literą M) – działania utworzone dla potrzeb technicznych alokacji w modelu. Działania te nie występują w ankietach ani w PABC, nie występuje na nich koszt pracy pracowników PP.

Człon „C” określa jednostkę organizacyjną PP, w której realizowane jest dane działanie. Do poszczególnych jednostek przyporządkowano następujące litery:

- Pion Operacji Logistycznych - WER – **W**,
- Pion Operacji Logistycznych - Centrum Logistyki – **T**,
- Pion Infrastruktury – **Z**,

- Pion Informatyki i Telekomunikacji – **I**,
- Centrum Obsługi Finansowej - **G**,
- Pion Kapitału Ludzkiego– **H**,
- Pion Poczta Polska Ochrona – **K**,
- Centrum Rachunkowości – **R**,
- Centrum Szkoleniowe – **M**,
- Centrala Poczty Polskiej – **A**,
- **Biuro Inicjatyw Cyfrowych - C**,
- Pion Sprzedaży – **E**.

Działania posiadają również przypisane atrybuty, które pozwalają na generowanie raportów kosztowych według dodatkowych klasyfikacji. Najważniejsze klasyfikacje to fazy, podział kosztów na uzasadnione i nieuzasadnione oraz wydzielenie kosztów ogólnych i sprzedażowych.

Faza jest częścią procesu technologicznego składająca się z przyporządkowanych działań/operacji.

Wyróżnia się następujące fazy:

- FAZA NADAWCZA (przyjmowanie) – NAD
 - Przyjmowanie - włącznie z przekazaniem na ekspedycję, odbiór przesyłek itp. (bez odbioru w ramach Poczty Firmowej), opróżnianie skrzynek, sprzedaż znaczków obiegowych itp.
- FAZA EKSPEDYCYJNO-ROZDZIELCZA (sortowanie) – EKR
 - Rozdział, ekspediowanie, wymiana, inne czynności w węzłach i na zapleczu UP/PP.
- FAZA TRANSPORTU (przemieszczanie) – TRA
 - Przemieszczanie przesyłek na terenie kraju i za granicą; obsługa transportu.
- FAZA ODDAWCZA (doręczanie) – ODD
 - Doręczenie, wydanie w okienku, rozliczenie listonoszy, kurierów, wpisanie do dokumentów oddawczych itp.
- FAZA ROZLICZENIOWA (inne czynności) – ROZ
 - Opracowywanie, kontrola, rozliczanie i inne czynności wykonywane przez Centrum Obsługi Finansowej.
- FAZA WSPÓLNA (inne czynności) – WSP
 - Dotyczy operacji, które trudno przypisać do jednej z ww. faz, gdyż dotyczą kilku faz lub całego procesu technologicznego usługi.
- FAZA NIE DOTYCZY (inne czynności) – FAZA_X
 - Faza zdefiniowana dla celów technicznych modelu ABC – otrzymuje atrybut FAZA_X, czyli „nie dotyczy”.

Fazy zasadniczo dotyczą tylko operacji i działań związanych z usługami pocztowymi. Faza przypisana do działania określa, w której części procesu realizacji usługi występuje to działanie.

Działania podstawowe i wspierające mogą mieć wszystkie ww. fazy lub atrybut FAZA_X. Działania ogólne i ogólne-specyficzne mają atrybut FAZA_X (nie mają bezpośredniego związku z żadną usługą i nie dotyczą specyficznie żadnej z faz).

Fazy zasadniczo dotyczą usług pocztowych; w związku z tym występują przede wszystkim w działaniach RC związanych ze świadczeniem tych usług (CL, WER, PS, COF). W pozostałych RC – fazy generalnie nie występują, w związku z czym działania w tych JOPP mają atrybut FAZA_X (możliwe wyjątki od tej reguły).

Działania mogą mieć przyporządkowane również dodatkowe atrybuty. Jedną z hierarchii atrybutów jest rozwinięciem podziału działań na podstawowe, wspierające i ogólne oraz zawiera informację, czy dane działanie:

- związane jest wyłącznie z jedną usługą, grupą usług albo pozostałą działalnością gospodarczą (i jest na nie alokowany bezpośrednio bądź przy wykorzystaniu nośnika kosztów) – w taki sposób alokowana jest część działań podstawowych;
- związane jest z kilkoma usługami, kilkoma grupami usług albo pozostałą działalnością gospodarczą (i jest na nie alokowane przy wykorzystaniu nośnika kosztów) – w taki sposób alokowana jest część działań podstawowych. Specyficzną odmianą tego typu działań są wszystkie działania wspierające – w ich przypadku niemożliwe jest ustalenie wartości nośnika kosztów na usługi lub pozostałą działalność gospodarczą, ale możliwe ustalenie związku przyczynowo-skutkowego z innymi działaniami. W takiej sytuacji działania te alokowane są na inne działania, a za ich pośrednictwem na usługi lub działalność gospodarczą;
- związane jest z kilkoma usługami, grupami usług lub pozostałą działalnością gospodarczą, ale niemożliwe jest ustalenie wartości czynników powodujących powstawanie kosztów poszczególnych usług, grup usług lub pozostałej działalności gospodarczej, czyli alokacja za pomocą nośnika kosztów. Niemożliwe jest również określenie związku przyczynowo-skutkowego z innymi działaniami. Koszty tych działań przyporządkowywane są do usług oraz działalności gospodarczej w proporcji do kosztów przypisanych wcześniej za pomocą działań.

5.2.1.5 Usługi

Końcowymi obiektami kalkulacji w modelu ABC są usługi, których kod oparty jest na koncie przychodowym i ma ogólną postać 7XX-YYY. Część obiektów kosztowych posiada również dodatkowe wyróżniki wskazujące, czy:

- koszt na danym koncie jest zależny od liczby sztuk danej usługi, czy też od masy usługi (odpowiednio obiekty kosztowe mają wtedy postać 7XX-YYY-YY-S-S lub 7XX-YYY-YY-S-G),
- usługa jest realizowana dla klienta indywidualnego czy też dla klienta umownego (odpowiednio obiekty kosztowe mają wtedy postać 7XX-YYY-YY-E-Z lub 7XX-YYY-YY-B-Z),

Schemat kodu końcowego obiektu kalkulacji (usługi) wygląda następująco:

7	X	X	-	Y	Y	Y	-										konto
								Y	Y	-							podobiekt
												S	-				rodzaj klienta
																Z	typ obiektu kosztowego (szt/g/ND)

Usługi pogrupowane są w następujące główne grupy:

- usługi powszechne (wraz z komplementarnymi do usług powszechnych);
- usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe (wraz z usługami komplementarnymi do usług dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe);
- usługi umowne pocztowe (wraz z usługami komplementarnymi do usług umownych pocztowych);
- usługi umowne pozostałe;
- usługi finansowe;
- działalność koncesjonowana;
- działalność pomocnicza;
- działalność handlowa;
- działalność - nieruchomości,
- pozostałe koszty operacyjne.

W ramach poszczególnych grup wprowadzone są dodatkowe podgrupy.

Lista usług jest na tyle szczegółowa, że pozwala również na wyodrębnienie usług wchodzących w zakres usług powszechnych.

5.2.1.6 *Nośniki*

Nośniki są podstawą do alokacji kosztów – od kosztów rodzajowych (i innych stanowiących wsad do modelu) poprzez zasoby, działania – do końcowych obiektów kosztowych, czyli usług. Nośniki zastosowane do alokacji odzwierciedlają związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy obiektem kosztowym źródłowym (z którego alokowany jest koszt) a obiektem docelowym (do którego kierowana jest część kosztu z obiektu źródłowego). Jeden nośnik może być wykorzystany do kilku alokacji, np. liczba zatrudnionych może służyć do alokacji kosztów wielu obiektów w modelu.

5.2.1.7 *Jednostki organizacyjne*

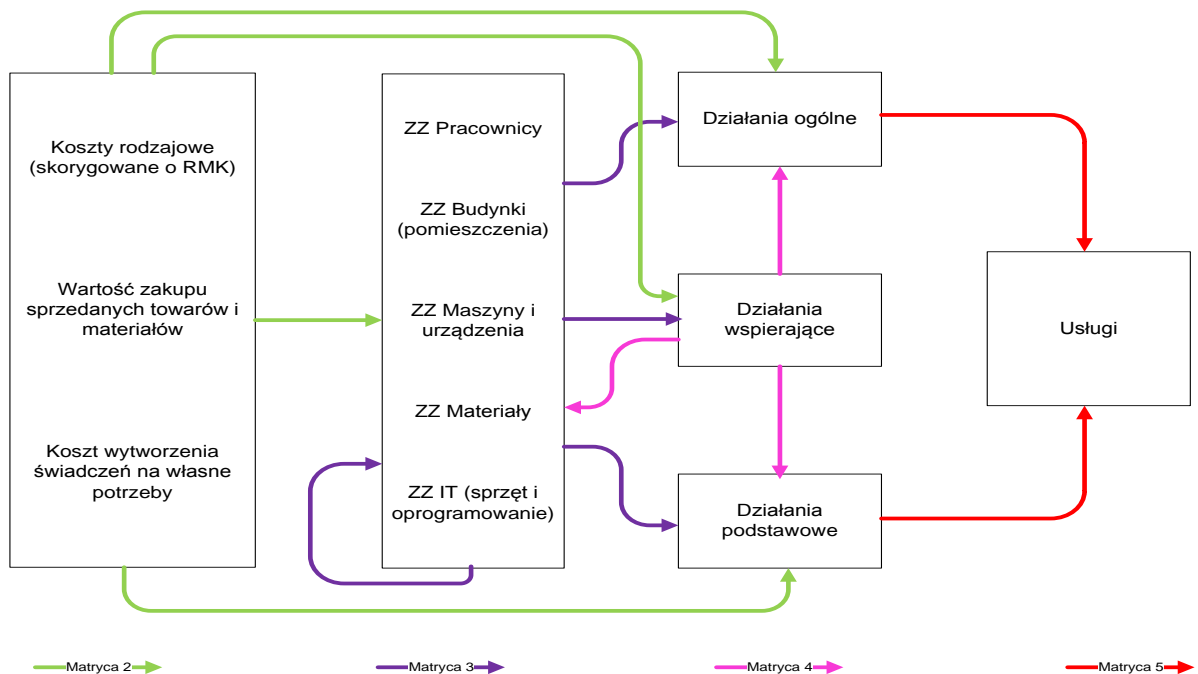
Koszty wejściowe oraz koszty działań można analizować przez pryzmat jednostek organizacyjnych, w których koszty zostały poniesione / działania są realizowane. W Modelu ABC wyróżniono następujące jednostki organizacyjne (RC):

- Pion Operacji Logistycznych - WER – **W**,
- Pion Operacji Logistycznych - Centrum Logistyki – **T**,
- Pion Infrastruktury – **Z**,
- Pion Informatyki i Telekomunikacji – **I**,
- Centrum Obsługi Finansowej - **G**,
- Pion Kapitału Ludzkiego– **H**,
- Pion Poczta Polska Ochrona – **K**,
- Centrum Rachunkowości – **R**,
- Centrum Szkoleniowe – **M**,
- Centrala Poczty Polskiej – **A**,
- **Biuro Inicjatyw Cyfrowych - C**,
- Pion Sprzedaży - **E**.

5.2.2 **Schemat logiczny przepływu kosztów w modelu ABC**

Poniższy schemat prezentuje logiczny przepływ kosztów - od kosztów rodzajowych i innych wejściowych obiektów kosztowych, poprzez zasoby, działania, aż do usług.

Rysunek 1 – Schemat logiczny przepływu kosztów w modelu ABC Poczty Polskiej

Alokacja kosztu wytworzenia świadczeń na własne potrzeby dotyczy tylko modelu zorientowanego przyszłościowo.

Model zakłada szereg typów możliwych powiązań logicznych – możliwości alokacji kosztów pomiędzy poszczególnymi rodzajami obiektów:

- z kosztów na zasoby;
- z kosztów na działania;
- z zasobów na działania;
- z zasobów na inne zasoby;
- z działań na zasoby;
- z działań na inne działania;
- z działań na usługi.

W celu uporządkowania procesu przygotowywania danych i zasilania modelu alokacje podzielono na 4 matryce:

- matryca 2 – alokacje kosztów na zasoby oraz na działania;
- matryca 3 – alokacje zasobów złożonych na zasoby złożone oraz zasobów złożonych na działania;

- matryca 4 – alokacje działań na działania oraz działań na zasoby złożone;
- matryca 5 – alokacja działań na usługi.

W modelu występują różne typy relacji: jeden do jednego (alokacje bezpośrednie), jeden do wielu oraz wiele do jednego.

Sposób przypisania kosztów w Poczcie Polskiej jest szczegółowo opisany w opisie kalkulacji kosztów.

6 Sposób przypisania przychodów

6.1 Sposób przypisania przychodów do poszczególnych usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej

Przychody stanowią kwoty należne Spółce (przede wszystkim wyrażone w rzeczywistych cenach sprzedaży) z uwzględnieniem dotacji, opustów, bonifikat i skont oraz innych zwiększeń i zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług (VAT należnego).

Dniem uzyskania przychodu jest:

- 1) w przypadku usług – moment zrealizowania usługi, pod warunkiem, że jest on możliwy do wiarygodnego określenia tj.:
 - a) dla przesyłek i przekazów pocztowych w momencie doręczenia,
 - b) dla znaczków pocztowych w momencie ich wydania,
- 2) w przypadku towarów – moment, w którym znaczne ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności towarów zostały przekazane nabywcy.

Przychody z tytułu świadczenia usług ewidencjonuje się na kontach zespołu 7.

Do przychodów nie zalicza się pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług (przedpłat, zaliczek), które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych– ujmuje się je jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i zalicza do przychodów w momencie zrealizowania świadczenia, nie później niż na koniec miesiąca, w którym ta realizacja nastąpiła.

W związku z tym, że przychód za poszczególne usługi powszechne ustalany jest dla całego procesu technologicznego usługi, przypisania przychodów do poszczególnych faz i przedziałów wagowych (wg Cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym obowiązującego w roku którego kalkulacja dotyczy) dokonuje się w plikach Excel, proporcjonalnie do struktury kosztów usług pozyskanych z Modelu ABC i danych statystycznych w zakresie wolumenów w poszczególnych przedziałach wagowych oraz przeciętnych mas przesyłek w poszczególnych przedziałach wagowych zgodnych z Cennikiem usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym obowiązującym w roku, którego kalkulacja dotyczy.

6.1.1 Usługi pocztowe rejestrowane ofrankowane przez klienta

Do tej grupy usług należą wszystkie usługi świadczone klientom na podstawie zawartej umowy, gdzie opłata jest naliczona i naniesiona na przesyłkę za pomocą frankownic będących własnością klienta.

Przychody z tych usług są rejestrowane w systemie księgowym na podstawie faktur wystawionych nadawcy, przy czym na fakturze wyszczególnione są wszystkie sprzedane usługi do poziomu przedziałów wagowych.

Księgowanie na kontach przychodowych (konta zespołu 7) odbywa się zgodnie z Zasadami Stosowania Polityki Rachunkowości Poczty Polskiej, w szczególności wg zasad zawartych w części Zespół 7 Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem.

Konta przychodowe zespołu 7 nie uwzględniają podziału usług wg przedziałów wagowych. Raportowanie przychodów na poziomie każdej usługi w podziale na przedziały wagowe jest możliwe w systemie służącym do wystawiania faktur za usługi zrealizowane dla klientów.

6.1.2 Usługi pocztowe opłacone znaczkiem rejestrowane oraz nierejestrowane

Przypisanie przychodów z usług pocztowych opłaconych znaczkiem (zarówno dla usług rejestrowanych, jak i nierejestrowanych) dla roku 2022 jest realizowane na zasadach opisanych w procedurze „Metoda szacowania liczby i przychodów dotyczących przesyłek listowych opłaconych znaczkami pocztowymi nadanych w Poczcie Polskiej S.A.” obowiązującej w 2022 roku.

We wspomnianej procedurze opisano metodę szacowania liczby i przychodów dotyczących przesyłek listowych opłaconych znaczkami pocztowymi nadanych w Poczcie Polskiej, czyli algorytm rozdziału przychodów ze sprzedaży znaczków pocztowych na poszczególne usługi opłacane w tej formie.

6.1.3 Usługi pocztowe rejestrowane wartościowe opłacone gotówką

Przychody z tych usług są ewidencjonowane w sposób jednoznaczny do poziomu konta księgowego na podstawie wystawionej faktury lub danych ewidencjonowanych w systemie służącym do ewidencji operacji sprzedaży. Ewidencja na odpowiednich kontach księgowych zespołu 7 jest realizowana wg wytycznych zawartych w Zasadach Stosowania Polityki Rachunkowości Poczty Polskiej, w szczególności wg zasad opisanych w części Zespół 7 Przychody i koszty ich osiągnięcia.

6.1.4 Usługi pocztowe rejestrowane ofrankowane frankownicą własną Poczty Polskiej

Do tej grupy usług należą usługi świadczone klientom na podstawie zawartej umowy, gdzie opłata jest naliczona i naniesiona na przesyłkę za pomocą frankownic będących własnością Poczty Polskiej i znajdujących się w placówkach pocztowych.

Ewidencja przychodów (przypisanie do usług) jest realizowana w taki sam sposób, jak w przypadku usług opłaconych gotówką.

6.1.5 Pozostała działalność gospodarcza

Przychody z pozostałej działalności gospodarczej rozumiane jako przychody z działalności innej, niż sprzedaż usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych i pozostałych usług pocztowych, są rozpoznawane i przypisywane do określonych działalności zgodnie z zapisami Zasad Stosowania Polityki Rachunkowości Poczty Polskiej, na podstawie wystawionych faktur lub raportów z systemów służących do ewidencji operacji sprzedaży.

7 Przepisanie średniorocznego kapitału zaangażowanego

Koszt jednostkowy poszczególnych usług powszechnych jest obliczany zgodnie z opisem kalkulacji kosztów. W ramach sprawozdawczości wynikającej z przepisów rozporządzenia, do kosztów jednostkowych, obliczonych wg w pełni alokowanego kosztu oraz zorientowanego przyszłościowo w pełni alokowanego kosztu, dodawany jest koszt kapitału zaangażowanego w świadczenie usług – w części związanej ze świadczeniem usług powszechnych.

W związku z tym konieczne jest przypisanie średniorocznego kapitału zaangażowanego do poszczególnych usług tak, aby po pomnożeniu kosztu zaangażowanego kapitału przez wskaźnik WACC (wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału określony w decyzji Prezesa UKE wydanej na podstawie art. 100 ustawy Prawo pocztowe) otrzymać koszt kapitału zaangażowanego dla poszczególnych usług powszechnych.

Kapitał zaangażowany w świadczenie usług powszechnych jest ustalany na podstawie następującej formuły:

$$\text{Kapitał zaangażowany} = \text{aktywa trwale} + \text{aktywa obrotowe} - \text{zobowiązania krótkoterminowe}$$

W dalszej części instrukcji wskazano na sposób przypisania poszczególnych pozycji bilansowych aktywów trwałych, aktywów obrotowych i zobowiązań krótkoterminowych do poszczególnych usług powszechnych.

7.1 Sposób przypisania kosztu średniorocznego kapitału zaangażowanego

Średnioroczny kapitał zaangażowany jest sumą średniorocznej wartości aktywów trwałych netto oraz średniorocznej wartości kapitału obrotowego.

Aktywa trwale (ich wartość netto) są przyporządkowywane do poszczególnych faz oraz do poszczególnych usług (a w rezultacie również grup usług) przy wykorzystaniu alokacji stosowanych w modelu ABC.

Środki trwale w modelu ABC występują w szczególności grup kodów ABC. Grupy kodów ABC zawierają grupę urządzeń o jednakowym lub podobnym wykorzystaniu. W modelu ABC wykorzystywanym do celów księgowych i regulacyjnych na podstawie danych z systemu księgowego oraz ksiąg pomocniczych do ewidencji środków trwałych określana jest wartość amortyzacji przypadająca na poszczególne zasoby środków trwałych (według grup kodów ABC), a następnie koszt ten alokowany jest na działania (a w rezultacie fazy) oraz usługi.

Na podobnej zasadzie kalkulowane jest przypisanie wartości netto środków trwałych (jest to realizowane w osobnym modelu – model wykorzystywany do celów księgowych i regulacyjnych jest modelem kosztowym i nie może być zasilany wartością netto, czyli wartością bilansową). Zamiast amortyzacji do modelu wprowadzana jest wartość środków trwałych i przypisywana jest do poszczególnych zasobów środków trwałych (według grup kodów ABC) na podstawie danych z ksiąg pomocniczych do ewidencji środków trwałych. W kolejnych krokach wartość netto alokowana jest na działania i usługi, zgodnie z zasadami alokacji obowiązującymi w kosztowym modelu ABC wykorzystywanym na potrzeby księgowe i regulacyjne.

W rezultacie, po dokonaniu powyższej alokacji, możliwe jest raportowanie wartości netto środków trwałych według faz oraz według poszczególnych usług i grup usług.

Iloczyn otrzymanej wartości aktywów trwałych netto przypisanych do poszczególnych usług i wskaźnika WACC daje w wyniku koszt średniorocznego kapitału (zaangażowanego w aktywa trwałe) alokowany do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także faz wg wartości przypisanych aktywów trwałych netto do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także faz.

Średnioroczna wartość kapitału obrotowego jest obliczana jako różnica pomiędzy średniorocznymi aktywami obrotowymi a średniorocznymi zobowiązaniami krótkoterminowymi. Wartość średniorocznych aktywów obrotowych jest obliczana, jako średnia arytmetyczna stanu aktywów obrotowych na początku i na końcu okresu sprawozdawczego, za który sporządzane są sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej. Analogicznie obliczana jest średnioroczna wartość zobowiązań krótkoterminowych.

Podobnie, jak w przypadku aktywów trwałych netto, koszt zaangażowanego kapitału obrotowego jest obliczany jako iloczyn wskaźnika WACC i wartości tego kapitału. Koszt zaangażowanego kapitału obrotowego jest alokowany do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także faz wg struktury zaalokowanych wcześniej kosztów do poszczególnych usług powszechnych oraz do usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej, a także faz.

Tabele 7.1.1 i 7.1.2 przedstawiają szczegółowo pozycje aktywów i pasywów, które są uwzględnione w kalkulacji kapitału zaangażowanego.

Tabela 7.1.1 – Aktywa uwzględnione w kalkulacji kapitału zaangażowanego

✂ Tajemnica przedsiębiorstwa ✂

✂ Tajemnica przedsiębiorstwa ✂

Tabela 7.1.2 – Pasywa uwzględnione w kalkulacji kapitału zaangażowanego

✂ Tajemnica przedsiębiorstwa ✂

✂ Tajemnica przedsiębiorstwa ✂

8 Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej

8.1 Sprawozdania z wyniku kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych

Wyniki kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych, zarówno wg w pełni alokowanego kosztu, jak i zorientowanego przyszłościowo w pełni alokowanego kosztu będą raportowane wg wzorów sprawozdań określonych w rozporządzeniu, w części opisującej zakres informacji zawartych w wynikach kalkulacji kosztów (tabele od 1 do 5). Kalkulacja kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych jest opisana szczegółowo w opisie kalkulacji kosztów Poczty Polskiej.

8.2 Sprawozdanie z wyników działalności

Zgodnie z §12 oraz §13 rozporządzenia, operator wyznaczony sporządza sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej tak, aby umożliwiło ono analizę wyników z działalności w określonych przekrojach przychodów i kosztów usług operatora wyznaczonego.

Poniższe tabele zawierają następujące informacje, według zakresu wymaganego rozporządzeniem:

1. Usługi – koszty, przychody i wyniki:
 - a. Odrębnie dla poszczególnych usług powszechnych
 - b. Zbiorczo dla usług wchodzących w zakres usług powszechnych
 - c. Zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych
 - d. Zbiorczo dla pozostałej działalności gospodarczej
2. Fazy realizacji usług pocztowych – koszty, przychody i wyniki w podziale na:
 - a. Przyjmowanie
 - b. Sortowanie
 - c. Przemieszczanie
 - d. Doręczanie
 - e. Inne czynności
3. Pozycje wynikowe, w rozbiciu na:
 - a. Przychody ze sprzedaży usług pocztowych oraz z pozostałej działalności gospodarczej
 - b. Przychody w ramach transferów wewnętrznych (dla faz realizacji usług pocztowych)
 - c. Koszty rodzajowe
 - d. Koszty w ramach transferów wewnętrznych (tylko dla usług pocztowych)
 - e. Wynik z działalności

- f. Średnioroczny kapitał zaangażowany
 - g. Zwrot z zaangażowanego kapitału
4. Dane zawarte w sprawozdaniach dotyczą ostatniego zakończonego roku obrotowego i poprzedzającego go roku obrotowego.

W przypadku istotnych zmian w sprawozdaniach pomiędzy latami wraz ze sprawozdaniem za ostatni zakończony rok obrotowy będzie przekazany przez operatora wyznaczonego raport zawierający opis tych zmian i ich przyczyny.

Sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządzane jest:

- I. Zbiorczo dla usług wchodzących w zakres usług powszechnych, tj.:
1. Przesyłki listowe nierejestrowane – ekonomiczne gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-001),
 2. Przesyłki listowe nierejestrowane - priorytetowe, gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-002),
 3. Przesyłki listowe polecane - ekonomiczne, gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-003),
 4. Przesyłki listowe polecane - priorytetowe, gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-004),
 5. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością - ekonomiczne, gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-005),
 6. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością - priorytetowe, gabaryt A - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-006),
 7. Przesyłki listowe nierejestrowane - ekonomiczne, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-011),
 8. Przesyłki listowe nierejestrowane - priorytetowe, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-012),
 9. Przesyłki listowe polecane - ekonomiczne, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-013),

10. Przesyłki listowe polecane - priorytetowe, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-014),
11. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością - ekonomiczne, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-015),
12. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością - priorytetowe, gabaryt B - krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-016),
13. Potwierdzenie odbioru do przesyłek listowych – usługi dodatkowe do krajowych usług pocztowych dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-090),
14. Przesyłki listowe nierejestrowane – ekonomiczne_format S_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-200),
15. Przesyłki listowe nierejestrowane – priorytetowe_format S_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-201),
16. Przesyłki listowe nierejestrowane – ekonomiczne_format M_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-202),
17. Przesyłki listowe nierejestrowane – priorytetowe_format M_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-203),
18. Przesyłki listowe nierejestrowane – ekonomiczne_format L_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-204),
19. Przesyłki listowe nierejestrowane – priorytetowe_format L_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-205),
20. Przesyłki listowe polecane – ekonomiczne_format S_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-206),
21. Przesyłki listowe polecane – priorytetowe_format S_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-207),
22. Przesyłki listowe polecane – ekonomiczne_format M_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-208),
23. Przesyłki listowe polecane – priorytetowe_format M_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-209),

24. Przesyłki listowe polecane – ekonomiczne_format L_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-210),
25. Przesyłki listowe polecane – priorytetowe_format L_702 – krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-211),
26. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – ekonomiczne_format S_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-212),
27. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – priorytetowe_format S_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-213),
28. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – ekonomiczne_format M_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-214),
29. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – priorytetowe_format M_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-215),
30. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – ekonomiczne_format L_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-216),
31. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – priorytetowe_format L_702, krajowe usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt. 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-217),
32. Elektroniczne Potwierdzenie Odbioru do przesyłek poleconych usługi dodatkowe do krajowych usług pocztowych dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (702-091),
33. Przesyłki listowe nierejestrowane – ekonomiczne – zagraniczne usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (703-001),
34. Przesyłki listowe nierejestrowane – priorytetowe – zagraniczne usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (703-002),
35. Przesyłki listowe polecane – priorytetowe – zagraniczne usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (703-003),
36. Przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością – priorytetowe – zagraniczne usługi pocztowe dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe, konto (703-004),
37. Usługi dodatkowe do zagranicznych usług pocztowych dla nadawców masowych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy Prawo pocztowe – potwierdzenie odbioru do przesyłek listowych, konto (703-090),

38. Paczka24 do 10 kg, w obrocie krajowym, konto (706-106),
39. Paczka48 do 10 kg, w obrocie krajowym, konto (706-107),
40. Paczka+ do 10 kg, w obrocie krajowym, konto (706-114),
41. Przesyłka Hybrydowa – nierejestrowana, w obrocie krajowym, konto (706-223),
42. Przesyłka Hybrydowa – polecona, w obrocie krajowym, konto (706-224),
43. Przesyłka Firmowa miejscowa nierejestrowana, w obrocie krajowym, konto (706-225),
44. Przesyłka Firmowa miejscowa polecona, w obrocie krajowym, konto (706-226),
45. Przesyłka Firmowa zamiejscowa nierejestrowana standardowa, w obrocie krajowym, konto (706-227),
46. Przesyłka Firmowa zamiejscowa nierejestrowana przyspieszona, w obrocie krajowym, konto (706-228),
47. Przesyłka Firmowa zamiejscowa polecona standardowa, w obrocie krajowym, konto (706-229),
48. Przesyłka Firmowa zamiejscowa polecona przyspieszona, w obrocie krajowym, konto (706-230),
49. Przesyłka Firmowa eCommerce miejscowa, konto (706-231),
50. Przesyłka Firmowa eCommerce zamiejscowa standardowa, konto (706-232),
51. Przesyłka Firmowa eCommerce nierejestrowana z zawartością rzeczy, konto (706-233),
52. Usługi dodatkowe do usługi PACZKA24 - potwierdzenie odbioru dla przesyłek do 10 kg, w obrocie krajowym, konto (707-103),
53. Usługi dodatkowe do usługi PACZKA48 - potwierdzenie odbioru dla przesyłek do 10 kg, w obrocie krajowym, konto (707-105),
54. Usługi dodatkowe do usługi Paczka+ - potwierdzenie odbioru dla przesyłek do 10 kg, konto (707-114),
55. Usługi dodatkowe do Przesyłki Firmowej miejscowej poleconej, w obrocie krajowym, konto (707-203),
56. Usługi dodatkowe do Przesyłki Firmowej zamiejscowej poleconej, w obrocie krajowym, konto (707-204),
57. Elektroniczne Potwierdzenie Odbioru do Przesyłki Firmowej poleconej, w obrocie krajowym, konto (707-205),
58. Usługi dodatkowe Przesyłki Firmowej eCommerce miejscowej, konto (707-206),
59. Usługi dodatkowe Przesyłki Firmowej eCommerce zamiejscowej, konto (707-207),
60. Elektroniczne Potwierdzenie Odbioru do Przesyłki Firmowej Commerce, konto (707-208),
61. Potwierdzenie doręczenia albo zwrotu przesyłki EMS_707, konto (707-310),

62. Potwierdzenie doręczenia albo zwrotu Paczki Premium w obrocie zagranicznym (do 20 kg), konto (707-311),
63. Doręczenie EMS, konto (708-003),
64. EMS, w obrocie zagranicznym, konto (708-004),
65. Biznes Paczka do 20 kg, w obrocie zagranicznym, konto (708-008),
66. Paczka Premium w obrocie zagranicznym (do 20 kg), konto (708-009),
67. Zagraniczna przesyłka masowa ekonomiczna (nierejestrowana), konto (708-100),
68. Zagraniczna przesyłka masowa priorytetowa (nierejestrowana), konto (708-101),
69. Przesyłka Expres Prime w obrocie zagranicznym, konto (708-102),
70. Global Expres, w obrocie zagranicznym, konto (708-103),
71. Zagraniczna przesyłka masowa (rejestrowana), konto (708-104),
72. Przesyłka 1, w obrocie krajowym (do 10 kg), konto (709-001),
73. Przesyłka 2, w obrocie krajowym (do 10 kg), konto (709-002),
74. Przesyłka masowa rejestrowana z PO, konto (709-003),
75. PUH, Publiczna Usługa Hybrydowa, konto (713-001),
76. PUH Przesyłka polecona ekonomiczna, w obrocie krajowym, konto (713-002),
77. PUH Przesyłka polecona priorytetowa, w obrocie krajowym, konto (713-003),
78. PUH Przesyłka nierejestrowana ekonomiczna, w obrocie krajowym, konto (713-004),
79. PUH Przesyłka nierejestrowana priorytetowa, w obrocie krajowym, konto (713-005),
80. PUH Niszczenie zwróconych przesyłek w obrocie krajowym, konto (713-006),
81. PUH Zagraniczna przesyłka nierejestrowana priorytetowa, konto (714-001),
82. PUH Zagraniczna przesyłka polecona priorytetowa, konto (714-002),
83. PUH Potwierdzenie odbioru w obrocie zagranicznym, konto (714-003),
84. PUH Niszczenie zwróconych przesyłek w obrocie zagranicznym, konto (714-004)

II. Zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych, tj.:

1. Przekazy pocztowe krajowe, konto (704-001),
2. Przekazy pocztowe ze świadczeniem emerytalno-rentowym – kraj, konto (704-002),
3. Pocztex do 20 kg, w obrocie krajowym, konto (706-001),
4. Paczka24 powyżej 10 kg do 20 kg, w obrocie krajowym, konto (706-106),
5. Paczka48 powyżej 10 kg do 20 kg, w obrocie krajowym, konto (706-107),
6. Paczka+ powyżej 10 kg do 20 kg, w obrocie krajowym, konto (706-114),

7. Pozostałe usługi rynku KEP, w obrocie krajowym, konto (706-190),
8. Druki bezadresowe, w obrocie krajowym, konto (706-300),
9. Próbką towaru, w obrocie krajowym, konto (706-302),
10. Przesyłka marketingowa - gabaryt A, w obrocie krajowym, konto (706-303),
11. Przesyłka marketingowa - gabaryt B, w obrocie krajowym, konto (706-304),
12. Usługi dodatkowe do przesyłki Pocztex do 20 kg, konto (707-001),
13. Usługi dodatkowe do usługi PACZKA24 - potwierdzenie odbioru dla przesyłek powyżej 10 kg i pozostałe, w obrocie krajowym, konto (707-103),
14. Usługi dodatkowe do usługi PACZKA48 - potwierdzenie odbioru dla przesyłek powyżej 10 kg i pozostałe, w obrocie krajowym, konto (707-105),
15. Usługi dodatkowe do usługi Paczka+ - potwierdzenie odbioru dla przesyłek powyżej 10 kg i pozostałe, w obrocie krajowym, konto (707-114),
16. Potwierdzenie odbioru do przekazów pocztowych krajowych, konto (707-305),
17. Potwierdzenie odbioru do przekazów pocztowych zagranicznych, konto (707-306),
18. Usługi dodatkowe do usługi druki bezadresowe, w obrocie krajowym, konto (707-308),
19. Potwierdzenie doręczenia albo zwrotu Paczki Premium w obrocie zagranicznym (od 20 kg – do 30 kg), konto (707-311),
20. Consignment, w obrocie zagranicznym (do 20 kg), konto (708-001),
21. Direct Entry (Direct Access) i przesyłki IDM (International Direct Mail) w obrocie zagranicznym, konto (708-002),
22. Paczka UKRAINA PLUS do 20 kg, w obrocie zagranicznym, konto (708-005),
23. Paczka Premium w obrocie zagranicznym (od 20 kg do 30 kg), konto (708-009),
24. Przekazy pocztowe zagraniczne, konto (708-200),
25. Doręczanie przekazów nadanych za granicą, konto (708-201),
26. Pozostałe usługi zagraniczne, konto (708-900),
27. Przesyłka 1, w obrocie krajowym (powyżej 10 kg do 20 kg), konto (709-001),
28. Przesyłka 2, w obrocie krajowym (powyżej 10 kg do 20 kg), konto (709-002).

III. Zbiorczo dla pozostałej działalności gospodarczej, tj.:

1. Ekspres Pieniężny, konto (704-003),
2. Wpłaty na rachunki bankowe STANDARD, konto (704-100),
3. Wpłaty na rachunki bankowe – PLUS, konto (704-101),
4. Wpłaty na rachunki bankowe – Priorytet, konto (704-102),
5. Wpłaty na rachunki bankowe - Priorytet umowny, konto (704-103),

6. Wpłaty na rachunki bankowe – KAS, konto (704-105),
7. Wpłaty na rachunki bankowe – Ekspres, konto (704-106)
8. Obsługa kredytów gotówkowych BP S.A., konto (704-200),
9. Obsługa kredytów w ROR BP S.A., konto (704-201),
10. Obsługa kart kredytowych BP S.A., konto (704-202),
11. Obsługa lokat terminowych BP S.A., konto (704-204),
12. Obsługa kont bankowych BP S.A., konto (704-205),
13. Zastępcza Obsługa Gotówkowa BP S.A., konto (704-206),
14. Obsługa giro płatność BP S.A., konto (704-207),
15. Obsługa przekazu Money Gram_704, konto (704-208),
16. Ubezpieczenia majątkowe, konto (704-300),
17. Ubezpieczenia komunikacyjne, konto (704-301),
18. Ubezpieczenia na życie, konto (704-302),
19. Działalność dystrybucyjna IKZE, konto (704-303),
20. Działalność akwizycyjna OFE, konto (704-304),
21. Bankassurance, konto (704-305),
22. Usługi świadczone na rzecz innych banków, konto (704-400),
23. Inne usługi pieniężno-bankowe, konto (704-401),
24. Wypłata gotówki za pomocą kart płatniczych, konto (704-402),
25. Obsługa abonamentu RTV, konto (704-403),
26. DCC - płatność w walucie karty płatniczej, konto (704-405),
27. Cash-back, konto (704-406),
28. Kody Paysafecard, konto (704-407),
29. Pozostałe usługi finansowe, konto (704-900),
30. Pocztex powyżej 20 kg, w obrocie krajowym, konto (706-001),
31. Paczka24 powyżej 20 kg do 30 kg, w obrocie krajowym, konto (706-106),
32. Paczka48 powyżej 20 kg do 30 kg, w obrocie krajowym, konto (706-107),
33. Paczka+ powyżej 20 kg do 30 kg, w obrocie krajowym, konto (706-114),
34. Mailing profilowany, w obrocie krajowym, konto (706-301),
35. Pozostałe usługi BM, konto (706-390),
36. Archiwizowanie dokumentacji, konto (706-400),
37. Niszczanie dokumentacji, konto (706-401),

38. Porządkowanie dokumentacji, konto (706-402),
39. Contact Center COF, konto (706-404),
40. Przetwarzanie dokumentów, konto (706-403),
41. Usługa pośrednictwa sprzedaży - PPK, konto (706-405),
42. Pozostałe usługi COF, konto (706-490),
43. Usługi komisowe bez prasy_706), konto (706-500),
44. Usługi komisowe dotyczące prasy egzemplarzowej, konto (706-501),
45. Usługi komisowe - prenumerata prasy, konto (706-502),
46. Obsługa abonamentu filatelistycznego, konto (706-504),
47. Mój Znaczek, konto (706-505),
48. Obsługa umów agencyjnych, konto (706-506),
49. Pozostałe usługi działalności handlowej, konto (706-590),
50. Dostęp innych operatorów pocztowych do oddawczych skrzynek pocztowych Poczty Polskiej S.A., konto (706-800),
51. Dostęp innych operatorów pocztowych do skrytek pocztowych Poczty Polskiej S.A., konto (706-801),
52. Zwrot przesyłek do innych operatorów pocztowych, konto (706-802),
53. Poczta firmowa (odbior przesyłek z siedziby klienta), w obrocie krajowym, konto (706-803),
54. Usługi wydruku i konfekcjonowania, w obrocie krajowym, konto (706-804),
55. Elektroniczne doładowanie kont telefonów, konto (706-806),
56. Odczyt urządzeń pomiarowych, konto (706-808),
57. Inne usługi pośrednictwa sprzedaży, konto (706-809),
58. Usługi informatyczne PIT, konto (706-810),
59. Reklama produktowa, konto (706-811),
60. Pośrednictwo terminale płatnicze eService, konto (706-813),
61. Pośrednictwo sprzedaży kodów produktów personalizowanych, konto (706-814),
62. Usługi szkoleniowe, konto (706-815),
63. Zgłoszenia celne, konto (706-816),
64. Pozostałe usługi, konto (706-900),
65. Pozostałe usługi POL, konto (706-901),
66. Pozostałe usługi CR, konto (706-902),
67. Pozostałe usługi PS, konto (706-903),

68. Usługi dodatkowe do przesyłki Pocztex powyżej 20 kg, konto (707-001),
69. Usługi dodatkowe do Przesyłki Hybrydowej, konto (707-201),
70. Raport miesięczny do EPO, konto (707-300),
71. Raport indywidualny do EPO, konto (707-301),
72. Kopia potwierdzenia odbioru przesyłki z EPO, konto (707-302),
73. Komunikat SMS do przekazu pocztowego/Ekspresu Pieniężnego, konto (707-307),
74. Consignment, w obrocie zagranicznym (powyżej 20 kg), konto (708-001),
75. Paczka UKRAINA PLUS powyżej 20 kg w obrocie zagranicznym, konto (708-005),
76. Biznes Paczka powyżej 20 kg do 30 kg, w obrocie zagranicznym, konto (708-008),
77. Transfery gotówkowe wychodzące, konto (708-202),
78. Transfery gotówkowe przychodzące, konto (708-203),
79. Przesyłka 1, w obrocie krajowym (powyżej 20 kg do 30 kg), konto (709-001),
80. Przesyłka 2, w obrocie krajowym (powyżej 20 kg do 30 kg), konto (709-002),
81. Uwierzytelnianie kont Envelo, konto (709-005),
82. Przekierowanie przesyłek Envelo, konto (709-006),
83. Monitorowanie przesyłek Neolist, konto (709-007),
84. Przesyłka 3, w obrocie krajowym, konto (709-008)
85. Umieszczanie reklam w PI, konto (710-001),
86. Wynajem wolnych powierzchni, konto (710-002),
87. Wynajem lokali mieszkalnych, konto (710-003),
88. Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, konto (710-004),
89. Pokoje gościnne, konto (710-005),
90. Hotele robotnicze, kwatery, konto (710-006),
91. Inne obiekty prowadzące działalność gospodarczą, konto (710-007),
92. Dzierżawa gruntów zabudowanych, konto (710-008),
93. Pozostała działalność – nieruchomości, konto (710-099),
94. Usługi stacji obsługi samochodów, konto (711-001),
95. Usługi stacji kontroli pojazdów, konto (711-002),
96. Przewozy - samochody osobowe, konto (711-010),
97. Przewozy - samochody kat. I (bez bankowozów), konto (711-011),
98. Przewozy - samochody kat. II (bez bankowozów), konto (711-012),

99. Przewozy - samochody kat. III, konto (711-013),
100. Przewozy - samochody kat. IV, konto (711-014),
101. Usługi magazynowania i VAS, konto (711-015),
102. Krajowa przesyłka paletowa z usługami dodatkowymi, konto (711-016),
103. Międzynarodowa przesyłka paletowa wraz z usługami dodatkowymi, Konto (711-019),
104. Usługi PI, konto (711-200),
105. Montaż i naprawa skrzynek, konto (711-201),
106. Pozostała działalność, konto (711-900),
107. Usługi finansowe - wpłata/wypłata zamknięta_712, konto (712-001),
108. Cash handling, konto (712-002),
109. Konwojowanie osób i mienia, konto (712-003),
110. Stacjonarna ochrona osób i mienia, konto (712-004),
111. Monitoring obiektów i obszarów - grupy interwencyjne, konto (712-005),
112. Zabezpieczenie techniczne mienia, konto (712-006),
113. Usługi szkoleniowe PPO, konto (712-007),
114. Rozmiana, konto (712-008),
115. Pozostałe usługi PPO, konto (712-099),
116. PURDE, Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego, konto (713-101),
117. QERDS, Kwalifikowana usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego, konto (713-102),
118. Sprzedaż materiałów PI, konto (730-001),
119. Sprzedaż materiałów COF, konto (730-002),
120. Sprzedaż towarów i materiałów PPO, konto (730-003),
121. Sprzedaż towarów WER, konto (730-004),
122. Sprzedaż materiałów POL, konto (730-005),
123. Sprzedaż pozostałych towarów w POL, konto (730-006),
124. Wyroby PI, konto (720-100),
125. Sprzedaż walut, konto (730-100),
126. Sprzedaż towarów handlowych, konto (730-101),
127. Sprzedaż towarów w bufetach, konto (730-102),
128. Sprzedaż walorów filatelistycznych w abonamencie, konto (730-103),
129. Sprzedaż pozostałych walorów filatelistycznych, konto (730-104),

- 130. Sprzedaż innym operatorom pocztowym spisów PNA, konto (730-105),
- 131. Sprzedaż innym operatorom pocztowym informacji o zmianie adresu, konto (730-106),
- 132. Koszty napraw powypadkowych dotyczących samochodów nie posiadających AC, konto (761-605),
- 133. Koszty napraw powypadkowych dotyczących samochodów posiadających AC, konto (761-606),

Powyższe listy zostały sporządzone w oparciu o regulaminy świadczenia tych usług bądź zapisy zawarte w umowach z klientami.

Ponadto powyższe listy mogą ulec zmianie, ze względu na fakt, iż rynek pocztowy charakteryzuje się wysoką dynamiką zmian i zakres świadczonych usług jest dostosowywany do potrzeb klientów.

Wraz ze sprawozdaniem z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 r., Poczta Polska przekaze Prezesowi UKE w formie załączników ostateczne listy usług i działalności pogrupowanych wg:

1. usług wchodzących w zakres usług powszechnych;
2. pozostałych usług pocztowych;
3. pozostałej działalności gospodarczej.

Tabela 8.2.1 Przepisanie przychodów ze sprzedaży i kosztów realizacji faz usług pocztowych do usług pocztowych, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 1, §12 ust. 2 i §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia

	1. Przychody ze sprzedaży		2. Koszty sprzedanych usług														3. Wynik ze sprzedaży (poz. 1-poz.2)		4. Średnioroczny kapitał zaangażowany		5. Zwrot z zaangażowanego kapitału (% , poz. 3/poz.4)		6. Pozostałe przychody operacyjne		7. Pozostałe koszty operacyjne	
			Razem		Koszty w ramach transferów wewn		Przymywanie		Sortowanie		Przemieszczanie		Doręczanie		Inne czynności											
	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni		
Razem																										
Usługa powszechna 1																										
Usługa powszechna 2																										
....																										
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych																										
Pozostałe usługi pocztowe																										
Pozostała działalność gospodarcza																										

Tabela 8.2.2 Przepisanie przychodów i kosztów rodzajowych do działalności gospodarczej, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 1, §12 ust. 2 i §13, ust. 1 pkt 2-3 rozporządzenia

	1. Przychody ze sprzedaży		2. Koszty rodzajowe										3. Wynik ze sprzedaży (poz. 1-poz.2)		4. Średnioroczny kapitał zaangażowany		5. Zwrot z zaangażowanego kapitału (% , poz. 3/poz.4)		6. Pozostałe przychody operacyjne		7. Pozostałe koszty operacyjne				
			Razem		Koszty amortyzacji środków trwałych oraz WNIP		Koszty wynagrodzeń z narzutami		Koszty usług obcych		Pozostałe koszty rodzajowe														
	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	
Razem																									
Usługa powszechna 1																									
Usługa powszechna 2																									
....																									
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych																									
Pozostałe usługi pocztowe																									
Pozostała działalność gospodarcza																									

Tabela 8.2.3 Przepisanie przychodów i kosztów rodzajowych do faz realizacji usług pocztowych, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 3, §12 ust. 2 i §13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia

	Razem		Przyjmowanie		Sortowanie		Przemieszczanie		Doręczanie		Inne czynności	
	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni
1. Przychody w ramach transferów wewnętrznych												
2. Przychody w ramach transferów zewnętrznych												
3. Koszty rodzajowe usług pocztowych												
a. Koszty amortyzacji śr. trw. oraz wart. niem. i pr.												
b. Koszty wynagrodzeń z narzutami												
c. Koszty usług obcych												
d. Pozostałe koszty rodzajowe												
4. Wynik z działalności w zakresie usług pocztowych (poz. 1 - poz. 3)												
5. Średnioroczny kapitał zaangażowany												
6. Zwrot z zaangażowanego kapitału (poz. 4 / poz. 5 * 100%)												

8.3 Sprawozdanie z przepływów transferów wewnętrznych

Zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia operator wyznaczony sporządza sprawozdanie z przepływów transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi fazami realizacji usług pocztowych a usługami pocztowymi, zawierające informacje na temat stawek jednostkowych, jednostek rozliczeniowych, wykorzystania jednostek rozliczeniowych w ramach tych transferów oraz wartości transferów wewnętrznych.

8.3.1 Sposób określania wartości transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi fazami realizacji usługi pocztowej a usługami pocztowymi

Transfer wewnętrzny jest symulacją rozliczenia wewnętrznego przychodów pomiędzy wyodrębnionymi obszarami działalności Poczty Polskiej. Na potrzeby przygotowania sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej przyjmuje się, że rozliczenie to zostanie wykonane pomiędzy działalnościami w zakresie świadczenia usług pocztowych a fazami realizacji tych usług, w tym przyjmowaniem, sortowaniem, przemieszczaniem i doręczaniem.

Transfery wewnętrzne są wykazywane w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej:

- dla działalności w zakresie usługi pocztowej – jako koszty z tytułu realizacji poszczególnych faz;
- dla działalności w zakresie faz - jako przychody z tytułu realizacji poszczególnych faz na rzecz usług pocztowych.

Wartość transferów wewnętrznych określa się według następującego wzoru ogólnego:

$$\begin{aligned} \text{Transfer wewnętrzny (faza } x, \text{ usługa } y) &= \\ &= \text{stawka jednostkowa (faza } x, \text{ usługa } y) * \text{wolumen usługi } y \end{aligned}$$

W celu obliczenia wartości transferu wewnętrznego, stawka jednostkowa dla danej fazy i usługi jest mnożona przez wolumen tej usługi, określony w tabelach sprawozdań z przepływów transferów wewnętrznych w kolumnie „Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych”.

Jednostkę rozliczeniową stanowi pojedyncza zrealizowana usługa pocztowa.

Stawka jednostkowa określana jest dla danej fazy i usługi pocztowej jako koszt jednostkowy powiększony o marżę. Stawka jednostkowa wyrażona jest wzorem:

$$\begin{aligned} \text{Stawka jednostkowa (faza } x, \text{ usługa } y) &= \\ &= \frac{\text{całkowity koszt fazy } x \text{ dla usługi } y + \text{marża}}{\text{wolumen usługi } y} \end{aligned}$$

Sposób kalkulacji marży:

$$\text{marża} = WACC * \text{kapitał zaangażowany w realizację fazy } x, \text{ usługi } y$$

Przypisanie kapitału zaangażowanego do faz i usług pocztowych przebiega według następującego schematu:

- Składniki majątku trwałego – zgodnie z alokacjami stosowanymi w modelu ABC
- Kapitał obrotowy – zgodnie ze strukturą kosztów przypisanych do usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej.

Reasumując, całkowity transfer wewnętrzny wylicza się według formuły na stawkę jednostkową, mnożonej przez wolumen usługi. Po podstawieniu, czynnik „wolumen usługi y” ulega matematycznej redukcji:

$$\begin{aligned} \text{Transfer wewnętrzny (faza x, usługa y)} &= \\ &= \text{całkowity koszt fazy x dla usługi y} + WACC * \\ &\quad * \text{kapitał zaangażowany w realizację fazy x dla usługi y} \end{aligned}$$

Suma transferów wewnętrznych wybranej fazy świadczenia usług pocztowych dla wszystkich usług pocztowych stanowi przychód tej fazy.

Tabela 8.3.1 pokazuje zbiorczo przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazami usług pocztowych a usługami pocztowymi (w tym poszczególnymi usługami powszechnymi).

Tabele 8.3.2-8.3.6 zawierają informacje o stawkach jednostkowych, jednostkach rozliczeniowych (wolumenach usług) oraz o sposobie kalkulacji transferów wewnętrznych, odrębnie dla każdej fazy realizacji usługi pocztowej.

Tabela 8.3.1 – Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazami usług pocztowych a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

	Przyjmowanie	Sortowanie	Przemieszczanie	Doręczanie	Inne czynności
Usługa powszechna 1					
Usługa powszechna 2					
...					
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych					
Pozostałe usługi pocztowe zbiorczo					

Tabela 8.3.2 – Przepływ transferów wewnętrznych pomiędzy fazą przyjmowania a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazą przyjmowania a usługami pocztowymi				
Usługa pocztowa	Stawka jednostkowa	Jednostka rozliczeniowa	Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych	Wartość transferów wewnętrznych
Usługa powszechna 1	a	...	d	$A = a * d$
Usługa powszechna 2	b	...	e	$B = b * e$
....
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych
Pozostałe usługi pocztowe	y	...	z	$Z = y * z$
łącznie usługi pocztowe				$A+B+...+Z$

Tabela 8.3.3 – Przepływ transferów wewnętrznych pomiędzy fazą sortowania a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazą sortowania a usługami pocztowymi				
Usługa pocztowa	Stawka jednostkowa	Jednostka rozliczeniowa	Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych	Wartość transferów wewnętrznych
Usługa powszechna 1	a	...	d	$A = a * d$
Usługa powszechna 2	b	...	e	$B = b * e$
....
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych
Pozostałe usługi pocztowe	y	...	z	$Z = y * z$
łącznie usługi pocztowe				$A+B+...+Z$

Tabela 8.3.4 – Przepływ transferów wewnętrznych pomiędzy fazą przemieszczania a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazą przemieszczania a usługami pocztowymi				
Usługa pocztowa	Stawka jednostkowa	Jednostka rozliczeniowa	Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych	Wartość transferów wewnętrznych
Usługa powszechna 1	a	...	d	$A = a * d$
Usługa powszechna 2	b	...	e	$B = b * e$
....
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych
Pozostałe usługi pocztowe	y	...	z	$Z = y * z$
łącznie usługi pocztowe				$A+B+...+Z$

Tabela 8.3.5 – Przepływ transferów wewnętrznych pomiędzy fazą doręczenia a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy fazą doręczenia a usługami pocztowymi				
Usługa pocztowa	Stawka jednostkowa	Jednostka rozliczeniowa	Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych	Wartość transferów wewnętrznych
Usługa powszechna 1	a	...	d	$A = a * d$
Usługa powszechna 2	b	...	e	$B = b * e$
....
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych
Pozostałe usługi pocztowe	y	...	z	$Z = y * z$
łącznie usługi pocztowe				$A+B+...+Z$

Tabela 8.3.6 – Przepływ transferów wewnętrznych pomiędzy innymi czynnościami a usługami pocztowymi, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 4-5 rozporządzenia

Przepływy transferów wewnętrznych pomiędzy innymi czynnościami a usługami pocztowymi				
Usługa pocztowa	Stawka jednostkowa	Jednostka rozliczeniowa	Wykorzystanie jednostek rozliczeniowych	Wartość transferów wewnętrznych
Usługa powszechna 1	a	...	d	$A = a * d$
Usługa powszechna 2	b	...	e	$B = b * e$
....
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych
Pozostałe usługi pocztowe	y	...	z	$Z = y * z$
łącznie usługi pocztowe				$A+B+...+Z$

8.4 Porównanie zbiorczego sprawozdania z rachunkiem zysków i strat

W § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, nałożono na operatora wyznaczonego obowiązek zapewnienia porównywalności sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej z odpowiednimi pozycjami rachunku zysków i strat, sporządzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wraz z wyjaśnieniem ewentualnych rozbieżności.

Na mocy rozporządzenia niektóre kategorie przychodów i kosztów są wyłączone ze sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej. Zaliczają się do nich:

1. Zgodnie z §14 rozporządzenia:
 - a. Wynik z działalności finansowej.
 - b. Wartość zdarzeń jednorazowych.
 - c. Podatek dochodowy i pozostałe zmniejszenia zysku lub zwiększenia strat.
2. Ponadto, ze względu na brak powiązania pozostałej działalności operacyjnej oraz zdarzeń nadzwyczajnych z działalnością pocztową oraz pozostałą działalnością gospodarczą zyski lub straty nadzwyczajne oraz wynik na pozostałej działalności operacyjnej zostały uwzględnione wyłącznie w sprawozdaniu zbiorczym.

Tabela 8.4.1 zawiera korektę sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej o wyżej wymienione pozycje, umożliwiając porównanie z rachunkiem zysków i strat na poziomie wyniku brutto oraz wyniku netto.

Tabela 8.4.2 zawiera wykaz not do rachunku zysków i strat wyjaśniających poszczególne pozycje tego sprawozdania finansowego.

W przypadku wystąpienia rozbieżności zbiorczego sprawozdania z wyników dotyczących usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych, pozostałych usług pocztowych i pozostałej działalności gospodarczej z odpowiednimi pozycjami rachunku zysków i strat, Poczta Polska zamieści szczegółową informację na temat występujących różnic, z podaniem wartości niezgodności oraz przyczyny ich powstania.

Tabela 8.4.1 Uzgodnienia ze sprawozdaniem finansowym, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 1-2 i §14 rozporządzenia

Tabela 8.4.1 Uzgodnienia ze sprawozdaniem finansowym, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 1-2 i §14 rozporządzenia						
	Przychody (w tys. zł)		Koszty (w tys. zł)		Wynik z działalności (w tys. zł)	
	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni	Ostatni rok obrotowy	Rok poprzedni
Usługi powszechne						
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych						
Pozostałe usługi pocztowe						
Pozostała działalność gospodarcza						
Razem						
Korekty:						
Działalność finansowa						
Wartość zdarzeń jednorazowych						
Pozostała działalność operacyjna						
Zyski lub straty nadzwyczajne						
Wynik brutto						
Podatek dochodowy i pozostałe zmniejszenia zysku lub zwiększenia strat						
Wynik netto						
Wg sprawozdań finansowych						

Tabela 8.4.2 Uzgodnienia ze sprawozdaniem finansowym, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 1-2 i §14 rozporządzenia

Tabela 8.4.2			
	Przychody	Koszty	Wynik z działalności
Usługi powszechne	Struktura rzeczowa i terytorialna przychodów netto ze sprzedaży produktów i usług	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	
Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych	Struktura rzeczowa i terytorialna przychodów netto ze sprzedaży produktów i usług	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	
Pozostałe usługi pocztowe	Struktura rzeczowa i terytorialna przychodów netto ze sprzedaży produktów i usług	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	
Pozostała działalność gospodarcza	Struktura rzeczowa i terytorialna przychodów netto ze sprzedaży produktów i usług; Przychody netto ze sprzedaży materiałów i towarów (struktura rzeczowa)	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	
Razem			RZIS
Korekty:			
Działalność finansowa	Przychody finansowe	Koszty finansowe	
Wartość zdarzeń jednorazowych			
Pozostała działalność operacyjna	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	
Zyski lub straty nadzwyczajne	Zyski i straty nadzwyczajne	Zyski i straty nadzwyczajne	
Wynik brutto			RZIS
Podatek dochodowy i pozostałe zmniejszenia zysku lub zwiększenia strat		Podatek dochodowy	
Wynik netto			RZIS